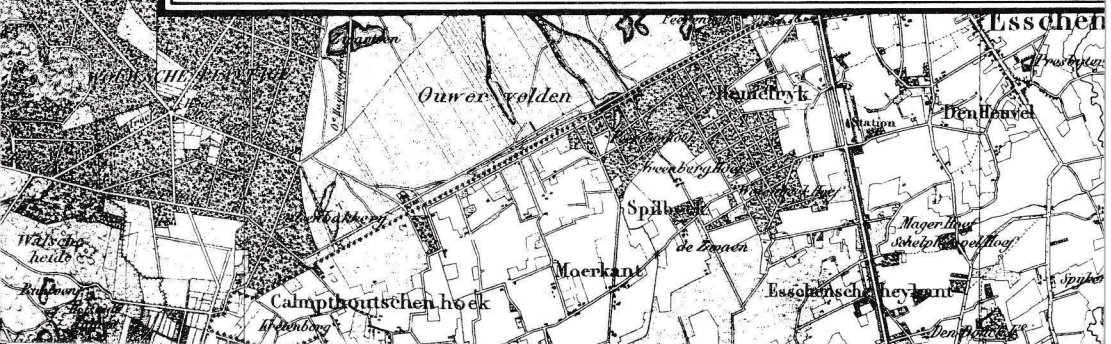

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

3/4-'98

De Wouwse Lambertschool

7. Vervolgonderwijs voor jongens

Na de lagere school gingen veel kinderen van twaalf jaar werken. Veel vormen van vervolgonderwijs waren voor de meeste dorpskinderen niet weggelegd. Toch was het de wens van velen om toch iets meer te leren dan datgene wat de lagere school bood.

Zo richtte het RK Kerkbestuur van de Lambertusparochie in Wouw op 9 december 1919 een verzoek tot het gemeentebestuur om een extra vergoeding te ontvangen voor het geven van Franse les. Het bestuur schreef dat dit vak was opgenomen in het leerplan van de Lambertusschool. Er werden vier lesuren buiten de gewone schooltijd aan Frans besteed en die lessen werden gegeven door het hoofd van de school.

In de lager onderwijswet van 1920 was eveneens sprake van vervolgonderwijs. In de praktijk waren dat enkele extra leerjaren waarin de stof van het lager onderwijs werd herhaald en verdiept voor hen die geen 'echt' voortgezet onderwijs gingen volgen.

Door de financiële gelijkstelling van het openbaar en lager onderwijs, moest de overheid de kosten gaan betalen. Dat leidde in Wouw tot een botsing tussen het RK kerkbestuur en het gemeentebestuur.

In 1923 wilde het kerkbestuur dat er vervolgonderwijs gegeven werd op de Lambertusschool. In het verleden was dat ook al het geval, maar toen had het kerkbestuur daar de kosten van betaald.

Per brief van 4 oktober 1923 richtte het kerkbestuur zich tot het college met de mededeling dat men aan de jongensschool vervolgonderwijs in het leven wilde roepen. Dat zou bestaan uit twee leerjaren waar gedurende achttien weken acht uur les werd gegeven. Omdat de gemeente de zorg voor deze vorm van onderwijs op zich moest nemen, werd het verzoek tot het college gericht. In de brief werd aangegeven dat er in het verleden altijd flink belangstelling voor was, variërend van 15 tot 30 deelnemers. Per brief van 23 november 1923 liet het bestuur weten dat er zich 19 jongens hadden aangemeld.¹⁾

ROOSTER VAN LESUREN

Gemeente

HOOFD VAN DEN CURSUS:

Inspectie

UITGAANDE VAN HET BESTUUR DER

VAN DEN CURSUS VOOR VERVOLGONDERWIJS

DUUR VAN DEN CURSUS:

VAN 192 TOT 192

LEERJAAR	KLASSE	DAGEN	LEER- VAK	LEER- UREN	LEER- VAK	LEER- UREN	LEER- VAK	LEER- UREN	LEER- VAK	LEER- UREN	VAKKEN	TOTAL AANKOMEN PER WEEK	FEESTDAGEN
1 ^e	1 ^e	Maandag										1 1/2	
		Dinsdag										2 1/2	
		Woensdag										2 1/2	
		Donderdag										1 1/2	
		Vrijdag										1 1/2	
		Zaterdag										1 1/2	
1 ^e	2 ^e	Maandag											
		Dinsdag											
		Woensdag											
		Donderdag											
		Vrijdag											
		Zaterdag											
2 ^e	1 ^e	Maandag										1 1/2	
		Dinsdag										1 1/2	
		Woensdag										2 1/2	
		Donderdag										1 1/2	
		Vrijdag										1 1/2	
		Zaterdag										1 1/2	
2 ^e	2 ^e	Maandag											
		Dinsdag											
		Woensdag											
		Donderdag											
		Vrijdag											
		Zaterdag											

Het leerplan werd door den inspecteur voor „GEZEN“ geteekend op 192

Voor „GEZEN“ geteekend op 192 Ingezonden door bovengenoemd Bestuur, op 25 Januari 1923

De Inspecteur in de inspectie
De Secretaris
De Voorzitter

Rooster van lesuren van het vervolgonderwijs voor het schooljaar 1924. (Collectie gemeentearchief-Roosendaal)

Op 28 november 1923 werd de begroting ingestuurd, waaruit bleek dat de cursus in totaal f 401,50 ging kosten. De lessen werden gegeven door schoolhoofd Jan Baeten en die zou 159½ uur lesgegeven voor een bedrag van f 1,50 per uur, terwijl kapelaan Ant. Lievegoed nog eens 16½ uur les gaf voor eenzelfde bedrag per uur. Er werd dus in het vervolgonderwijs ook de nodige aandacht aan godsdienst besteed. Ook de inspecteur van het onderwijs in Breda ging akkoord met de begroting en het geven van vervolgonderwijs.

In het gemeentelijk archief zit nog een compleet lesrooster en een leerplan. Uit het lesrooster blijkt dat er met twee leerjaren tegelijk werd gewerkt. Vier dagen in de week, op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag, werd er van vijf tot zeven uur 's middags lesgegeven.²⁾

De vakken die gegeven werden waren: lezen, rekenen, Nederlandse taal, aardrijkskunde, natuurkunde, geschiedenis en godsdienst. In het tweede jaar kwam daar nog drie kwartier handelskennis bij, maar die tijd werd afgeknabbeld van het vak rekenen. Opmerkelijk is dat bij het vak lezen leesboekjes staan vermeld, maar dat ook het lezen van 'Het Dagblad De Grondwet' staat opgenomen. De cursus waar subsidie voor werd aangevraagd, zou lopen van 3 januari 1924 tot en met 31 december 1924.

Afgewezen

Hoewel de aanvraag tijdig binnen was, wees de raad in haar vergadering van 15 januari 1924 de subsidieaanvraag van het kerkbestuur af. Het kerkbestuur liet het daar niet bij zitten en ging op 24 januari 1924 in beroep bij Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant.

Dat beroep werd op 14 mei 1924 behandeld en GS verklaarden het beroep ongegrond en stelde daarmee de gemeenteraad in het gelijk. Het kerkbestuur gaf echter niet op en tekende beroep aan bij de Raad van State. Dat beroep werd op 22 september 1924 behandeld en ook daar ongegrond verklaard!³⁾

Bevreemdend is het daarom dat op 24 december 1924 een verzoek in werd gediend bij de Wouwse raad om een bedrag van f 125,- aan subsidie te verlenen voor het vervolgonderwijs. En dat niet alleen, de Wouwse raad stelde het geld nog beschikbaar ook.

In 1925 herhaalde zich dat en ook toen gaf de raad het geld, want per brief van 10 november 1925 bedankte het kerkbestuur voor het toekennen van de subsidie.

Het vervolgonderwijs kreeg ook daadwerkelijk gestalte, want in het Wouwse archief bevindt zich een "Rapport over den cursus van het vervolgonderwijs aan de St. Lambertusschool te Wouw". Dat rapport werd opgesteld door pastoor C.E. Bleijenbergh en daaruit blijkt dat op 2 november 1926 opnieuw een cursus startte en die op 24 februari 1927 eindigde. De lessen begonnen in de maanden november en februari 's avonds om zes uur en in de maanden december en januari om half zes.⁴⁾

Daarna volgde een lijst met de 18 deelnemers aan de cursus met hun adres en het aantal keren dat ze niet aanwezig waren. De deelnemers aan het vervolgonderwijs waren:

1. C. Bakx	10. C. Maas
2. Ant. Bekx	11. C. Martens
3. A. Buijsen	12. P. Oerlemans
4. Jac. Coppens	13. P. Rijnkels
5. C. Dekkers	14. M. Rijnkels
6. Jac van Eekelen	15. A. Tholhuijsen
7. G. Gremberghe	16. L. Withagen
8. A. Hermans	17. Ch. van de Berg
9. W. Maas	18. A. van Tilburg

Pastoor Bleijenbergh maakte in het rapport gewag van het feit dat aan de vrij goed ontwikkelde jongens ook boekhouden en handelskennis werd gegeven, terwijl de andere leerlingen herhaling en uitbreiding van de lagere schoolkennis kregen.

Aan het eind van het rapport lezen we dat aan honorarium werd uitbetaald een bedrag van f 204,-. De deelnemers moesten zelf f 47,50 betalen, terwijl van de gemeente f 125,- aan subsidie werd ontvangen. Het restant zal wel uit de parochiële kas zijn betaald.

Noten

1. Administratief Archief Wouw 1811-1927. Nr. 4461. Brieven van 4 oktober en 23 november 1923.
2. AA Wouw 1811-1927. Nr. 4461. Rooster ingezonden op 23 november 1923.

-
3. AA Wouw 1811-1927. Nr. 4461. In het dossier zitten alle stukken die betrekking hebben op deze zaak. Daarnaast staan in de notulen van de raad rake opmerkingen.
 4. AA Wouw 1811-1927. Nr. 4461. Rapport van 2 september 1927. Bij de gemeente binnengekomen op 5 september 1927.

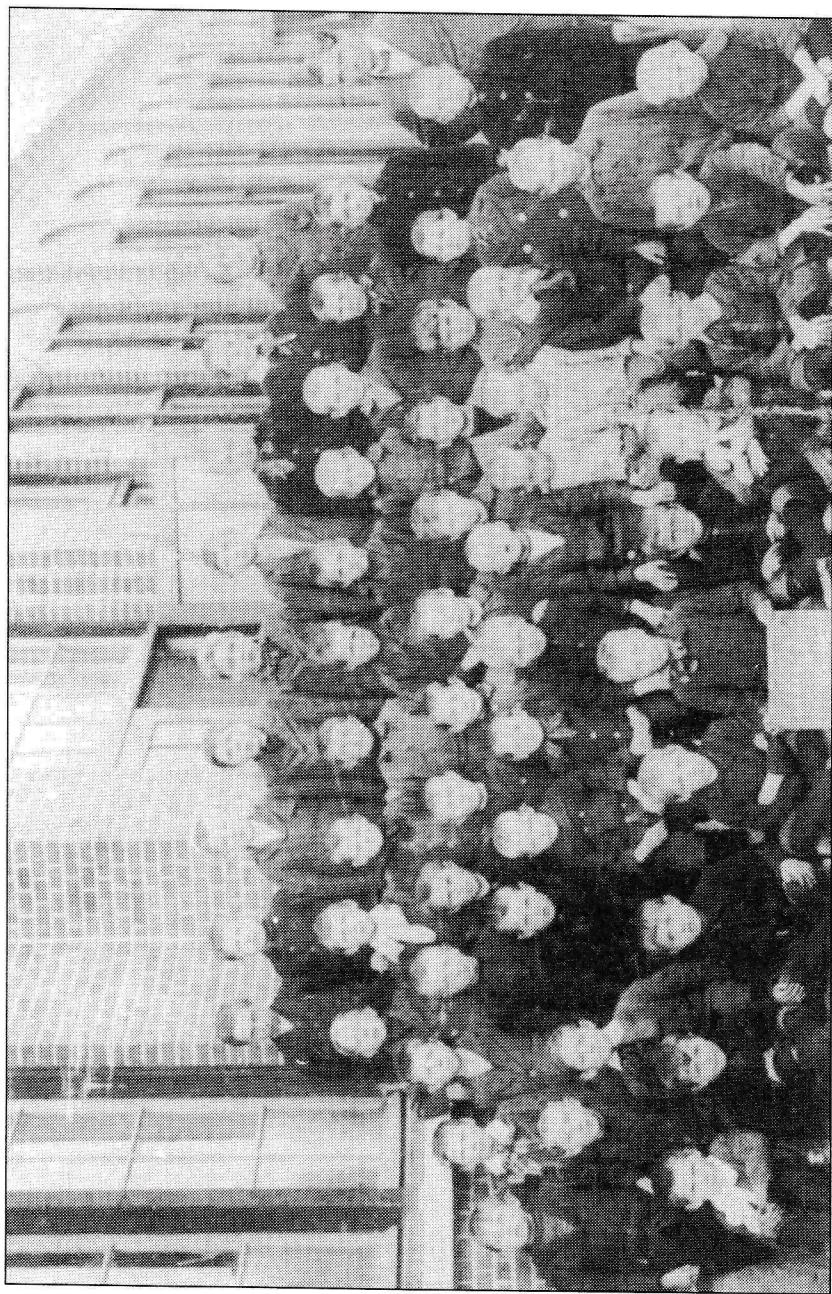
Lambertusschool - 4^e klas - 1920

Deze foto dateert naar alle waarschijnlijkheid uit 1920. Het is de klas van meester Cyrillus van der Heijden, die in 1919 aan de school was benoemd. Hij staat links van de klas. Rechts staat bovenmeester Jan Baeten.

Zittend v.l.n.r.: Merijn Heeren, Piet Havermans (zijn vinger zit in het verband omdat hij met een bijltje in die vinger had gehakt), Jan Machielse, Janus Machielse, Kees Baeten, Jan van der Heijden, Harry Havermans, Frans Willemsen, Kees Jaspers, Jac. Tholhuijsen en Cop-pens.

Tweede en derde rij v.l.n.r.: meester C. van der Heijden, Guust van Aersen, De Bruijn, Janus Hermans, Luijsterburg, Breel Augustijn, Damen, Jef Uijt dewilligen, Damen, Heijnen, Merijn Rijnkels, ? , Desiree van den Berg, ? , Goort van Gremberghe, Kees Elst en meester J. Baeten. (In deze rij ontbreken nog zes namen)

Achterste rij v.l.n.r.: een Hongaar met de naam Ansjögel(?), Jan Elst, Uijt dewilligen (Moerstraten), Van Akkeren, Jac. van Oers, Damen (Looike), Kees Godschalk. (Foto collectie René Hermans-Wouw)

Een foto uit de beginjaren van de Lambertusschool. Om welke klas het gaat, wie de onderwijzer is en in welk jaar de foto werd genomen is ons niet bekend. (Foto collectie De Vierschaer-Wouw)

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankcentrale "Wouw" B.V.

